

SZIBÉRIÁN TÚL

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
A szerkesztőség kéziratok visszajuttatására nem vállalkozik. Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szibériában hull a hó...

Valami készül a távoli keleten.

Japán mozgolódik és kétségtelen, hogy Szibériában terveik vannak; hiszen ezek megvalósítására készültek a sárga emberek évtizedek óta, legközelebb pedig a világháború kitörésének pillanatától. Nekik tökéletesen mindegy, mi lesz Belgiummal, a Lovcsennel, Belgráddal, a romániai petroléumforrásokkal, az ő szemük Ázsián függ s Ázsiából akarják az európaiakat kiverni. Csingtau már az övék, most sorra jönnek az oroszok s talán belátható időn belül az angolok is.

Anglia persze ezt nem akarja látni, sőt Japán közbelépését szeretné úgy feltüntetni, mint amely angol-francia terveknek kitűnően megfelel. Robert Cecil lord nemrég kijelentette, hogy Japán meg akarja védeni Szibériát a germanizálástól. (?) Ő még szívesen venné, ha Japán mint a szövetségesek megbízottja járna el. Elképzelhetetlen, milyen félelmetesen komoly dolog, hogyha a németek átgázolhatnak Oroszországon. Németország nem arra törekszik, hogy élelmiszert kapjon Ukrajnából, hanem hogy meghódítsa a világot.

Elfoglalta a balti tartományokat, megszállja Odessát, követeli, hogy a Fekete-tenger kikötőit adják vissza Törökországnak.

Robert Cecil fantáziája egész mozdramát vagy Verne-regényt talál ki.

Szerinte a németek be akarnak törni Szibériába, ott szervezik a német hadifoglyokat s egy porosz tábornok már meg is érkezett ebből a célból Szibériába. Hogy hogyan jutott oda, azt majd holnap fogja megálmodni a derék lord. Ellenben a japánok is jelentik, hogy 2000 német hadifoglyot felfegyvereztek Szibériában.

Hát ez az, a miért az egész japán haderőt mozgósítani kell. Kétezer német hadifogoly ellen, a kiket valószínűleg maguk az oroszok fegyvereztek fel — ha igaz az egész felfegyverkezés — hogy segítsenek a rendet fenntartani.

Kétezer német hadifogoly fogja Szibériát „germanizálni” s kétezer hadifogoly ellen ki kell vonulnia az egész Japánnak. Ha nem volna az egész mese, nagyon esetlen és ügyetlen, akkor a németek büszkének lehetnének erre a megtiszteltetésre.

Szibériában egyelőre hull a hó!

előre készül a hótakaró. Kiknek? nem tudni. Az orosz nagyhatalomnak első sorban bizonyára; Szibériában is elle-nezték az orosz nagyhatalmat. De

hogy még hány viruló emberélet kerül a hótakaró alá Anglia és Japán jóvoltából: azt egyelőre ember nem is sejtethi.

A királyi párnak fia született.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: vasárnap délelőtt 10 óra 40 perckor Zita királyné egészséges, erőteljes fiugyermeknek adott életet. A királyné és az újszülött főherceg jól érzik magukat. A délben kiadott első bulletin így szól: a királyné a körölményekhez képest jól érzi magát. Az újszülött főherceg egészséges és igen erőteljes.

Budapesten délután 101 ágyulövés adta hírül az örvendetes eseményt, a király Badenben *Te Deum* vett részt.

Te Deum az olasz templomban.

A királyi családban bekövetkezett örvendetes esemény alkalmából a nagyvárad katonai helyőrség tegnap délután 4 órakor a váradoszói r. katolikus plébánia-templomban ünnepélyes *Te Deum* volt, az Oltáriszentség kitételével.

A hálaadó istentiszteleten jelen volt a jelenleg Nagyváradon állomásozó tisztikar teljes számban és a helyőrség összes csapa-

tainak legénységi küldöttsége.

A *Te Deum*ot dr. Ferdényi Kálmán theologiai tanár, táborigaznoka tartotta.

A 4. honvédezred zenekara az istentisztelet alatt szebbnél-szebb egyházi zenedarabokat adott elő. A *Te Deum* végén pedig a zenekar a *Gotterhalte-t* és a magyar nemzeti Himnuszot adta elő.

Nagyvárad üdvözlöte a hadsereghez.

Az orosz békekötés alkalmából.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága legutóbbi rendes közgyűlésén elhatározta, hogy az Oroszországgal kötött béke alkalmából a hadsereg főparancsnoksághoz üdvözlő iratot küld, amelyben hálás elismerésének kifejezést ad a hadsereg fényes haditetteiért, amellyel a békét kivívta.

A lelkes hangú üdvözlő átiratot, amely Lukács Ödön főjegyző kiváló tollát dicséri, tegnap küldötték el a hadsereg főparancsnoksághoz.

Az üdvözlő irat szövege a következő:

Hadsereg főparancsnokságnak.

Hosszas küzdelmünk negyedik tavaszán fakadni kezdenek a béke reményének rügyei. A gyűlölködést az áldásthózó béke szelleme kezdi felváltani, s dicsőséges befejezéshez közeledik a rettentő harc. Keleti ellenségeinkkel szemben a mi akaratunk győzött. Akik jöttek, hogy leigázzanak, össze törjenek bennünket és osztozkodjanak rajtunk, azok fegyverrel te-

győzve, összetörve meghódítottak akaratunknak. Elfogadták, amit kitűztünk a béke feltételül. Államiságunk, nemzeti önállóságunk megvédve, határaink, gazdasági érdekeink biztosítva, rettentő áldozataink gyümölcse már is megérlelve van. A béke, mely Keleten a földre szállt, mint a felkelő nap tovább tolja ellenállhatatlan világosságú és melegítő sugarait déli határainkon, hogy szemébe süssön a másik hitszegőnek is. És nem áll meg Nyugat előtt sem.

Ezt az örvendetes eredményt a mi vitéz hadseregünk küzdötte ki rettentő harcokban példátlan hősiességgel. A békét szuronyain hozta meg nekünk, de szuronyain vitte a felszabadítást is keletre a fizikai zsarnokság alól és nyugatra a lelki rabság és elnyomás alól.

Megszerezte nekünk már is a diadalt, pedig soha hadsereg nagyobb számu ellenséggel nem állott szemben. Szövetségeseinket eltántorították, szövetségeseinket mindenkivel, szinte világrésekkel ellenünk. De nekünk hatalmasabb szövetségeseink volt az: *Igazság!* Ellenségeink verekedő kedvének a forrása a feneketlen gyűlölet volt. A mi

vitéz katonáink győzelme felszabadulást jelent.

Az egész magyar nemzet büszkeséggel, bámulattal tekint vitéz hadseregére, de mélyen érzett halálával is adózik dicső haditettéért. Az elismerés és örök hála érzete hatja át Nagyvárad város közönségét is, s amidőn ezt közgyűlésének lelkes határozatából folyólag a Főparancsnokság előtt kifeje-

zésre juttatja, egyszersmind kéri, hogy ezt a küzdő csapatokkal is közölni s szívből jövő üdvözetét a város harcos fiaihoz is eljuttatni kegyeskedjék.

Kelt Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1918 február hó 14-én tartott közgyűlésében.

Lukács Ödön, Rimler Károly,
főjegyző. polgármester.

A Kath. Növédő Egyesület egy évi története.

A női szívek minden erkölcsi szépségének diadalutját látjuk a Kath. Növédő Egyesület egy évi működésében. Eredetiség, ötletet, találékonyságot, kezűgyességet, rendezőképességet, gyöngéden érző szívet, kitartást, lelkesedést, nagy hitet mind a valóságban tárja fel előttünk az egyesület egy évi működése. Akárhol jelenjék meg a nő: a kápolna misztikus csendjében vagy a karácsonyi vásár csillogásában és zajában; akár a cipőtanfolyamon dolgozzék vagy a leánykörben társalogjon, ha naptárt szerkeszt, ha az anya- és csecsemővédelem ügyében vagy a napközi otthonban fárad, környezettanulmányt vegyen fel vagy a felolvasó asztalnál üljön: hite, lelkesedése, szívósága előtt — gyengeségei mellett is meg kell hajolni.

Leánykörök.

Akármily mostoha viszonyok között is élünk, bármennyire is látszik, hogy az egyesület igyekszik a keresztény hölgyvilág irányításában résztvenni s így kénytelen a nagy nyilvánosság előtt megjelenni, nem feledkezett meg és nem szabad megfeledkezni a legértékesebb növédelemről: a leánykörök fenntartásáról. Mondhatni, ez talán a legrosszabb, leghálátlanabb s legnehezebb működés. Attól nem igen kell félni, hogy a szegény nem fogadja el a segítséget, hogy az anya a csecsemőért tett szolgálatokat visszautasítja, bár itt is nagy lélek van szükség, mert sokszor kénytelen találkozni még a legjobb akaratu lélek is félreértéssel vagy hálátlansággal: de mégis a leánykörökben állandóan emberekkel és a neveléssel kell foglalkozni, ez pedig igen sok türelmet, fínom-ságot, szellemi, erkölcsi intelligenciát, gyöngéd szívet s mégis erős akaratot, nagy szeretet és fegyelmező okosságot követel. Azért aki itt tud hódítani, itt tud kitartani, aki ezt a kört állhatatosan tudja szeretni, az a nagy és erős lélek, mert az itt felajánlott áldozat nem a nagy nyilvánosságé.

Azért igaz halálával kell megemlékezni azokról, akik özv. dr. Személy Kálmánné lelkes alelnöki vezetése alatt, Sándor Albertné, Muresán Valérné és özv. Olasz Ákosné előjárók fáradozásával résztvesznek a leánykörök vezetésében mint Sztankóczy Gézáné, Schuch Károlyné, Szabados Pálné, Buhl Aranka, Boócz Irma, Marián Ilona, Marián Emilné, Szikora Mária urhölgyek, akik közül Szikora Mária patroness a saját kertjében foglalkoztatott néhány leányt, akiket keresztény szeretettel verejtékük gyümölcsével is megajándékozott.

Ugyancsak elsősorban lehet említeni Gálly Sándor hittanár apostoli lélekre valló működését, amelyet úgy a leánykörben mint az anyák körében kifejt, vagy amit a napközi otthonban tett. Bár tudjuk, hogy nem hervadó babérra pályázik; gondolatának, imájának, szavának és működésének központja az Isten és a lélek, de mindnyájunk épülésére és okulására (őszintén) igaz érzetekkel fejezzük ki hálánkat. Az újjvárosi leánykör „A” csoport 12—16 évig összesen 46, „B” csoport 15 évtől fel-

jebb 57-en voltak; a váradvelencei leánykör most azon az uton van, hogy esetleg kongregáció alakul belőle.

A leánykörben volt minden, ami a szellemi és erkölcsi nevelést előmozdítja: előadás, hitoktatás, szent gyakorlat, közös áldozás, szindarab, ünnepély, kirándulás.

Amikor a patronesszek lelkes működését méltatva, amelyben a mindent megértő elnökünk, Eleméry Ferencné urhölgy is jó példával járt elő, lehetetlen volna elmulasztanom, hogy a leánykörök lángoló apostoláról meg ne emlékezzem, aki már csak egy sirhantnak rögein keresztül nevel emlékével: Kövér Ilyről. Szívből kívánom, hogy örökítse meg emlékét nagy hite, eszményi tisztasága, lángolva égő apostoli tüze, hogy így szelleme mindig egy erényeket kamatozó erkölcsi legyen.

Cipőkészítő tanfolyam.

Özv. Báthory Nándorné a növédelem lelkes apostolának kezdeményezésére és elnökünk megértő serénységével Mikussay Margit, özv. Meluch Lajosné, Hannig Aranka és Márkus Rózi urhölgyek vezetése alatt az egyesület 1917 január—májusig összesen 6 cipőkészítő tanfolyamot tartott, amelyben 85-en vettek részt. A cipőkészítő tanfolyam sikere és látogatottsága nagyon bizonyítja, hogy Mikussay Margit alelnök, aki Budapestre ment a tanfolyam végzésére, jól megtanulta a cipőkészítés mesterségét, amely 165 pár cipőt juttatott a szegényeknek.

Anyá és csecsemővédelem.

Aranybetűkkel kellene megörökíteni azt, amit az egyesület az anya és csecsemő védelem terén tett, amelynek lelkes vezetője, özv. Olasz Ákosné alelnök. Ez a legszükségesebb, legnépszerűbb és legkorszerűbb intézmény, amikor annyi a vérvesztés, amikor a nyomor a legélesebben a szegény anyákat és csecsemőit sújtja. Városunk egyházi és világi társadalmi versenyre kelt, hogy itt segítsen nemcsak igékkel, hanem tettekkel is és hála ezen buzgóságnak 252 anyát, 254 csecsemőt (102 r. kath. és a többi ref., g. kel. és zsidó) segítéztünk.

Különbben a számok mindennél ékebben beszélnek:

A kiosztott élelmiszerek ára 1869 kor. Városi tejet 2880 litert ára 1692 kor. Vörös-Kereszt tejet 2188 liter értéke 5292 kor. Szappan 200 kor. értékben, tea 40, fa 600 kor., gyermek fehérneműt a Jobbkéz által 858 darabot, a közönség adományából 400 darabot, gyermekcipőt részben a cipőtanfolyam adományaként 100 pár. Anyák cipőjavítására 1000 kor. Gondozónői fizetésre 2648 korona.

Tartottunk 11 Anyák-körét, hol minden hónapban oktató előadások voltak, a köv. értékes személyiségek tartottak: dr. Konrád Jenő, Brann Erzsébet, dr. Lestyán Endre, dr.

Személyi Kálmánné, Báthory Nándorné és minden alkalommal Gálly Sándor hittanár, a Kör lelki vezetője tartott hit és erkölcs nevelő beszédeket.

Hálával emlékezünk meg a megyéspüspökről a nagyprépostról és a káptalanról, ugyszintén a Vörös Keresztről és a Jobbkéz Egyesület vezetőjéről, Pallay Lajosné urhölgyről, aki lángoló barátja és munkatársa az egyesületnek.

Nagyon sokat köszönhetünk a Népszövegségnek s ennek lelkes igazgatójának, dr. Krüger Aladár ügyvéd urnak, aki a népszövegségi előadásokon, ünnepélyeken és a keresztény társadalom jeles organumának, a Tiszántúlnak a hasábjain az anya- és csecsemővédelmet napirendre tűzte, mert ennek korszerűségét felismerte s azt, hogy az anya- és csecsemővédelemből a keresztény etikai alapot kihagyni nem szabad. Az ő példájukat követte a Kath. Kör és a prem. főgimnázium Mária-kongregációja.

Napközi Otthon.

Ugyancsak az idő sulyos volta és megértése teremtette meg a Napközi Otthont, amely ott talált meleg otthonra, ahol a világ legnagyobb gyermek és emberbarátja, Szent Vince szelleme otthonosan érzi magát, a Szent Vince-intézetben, amelynek főnöknője és testvérei nemcsak ajtót, hanem szívet is nyitottak a gyermekeknek s ezért a gyermekek, az anyák és a Növédő Egyesület meg nem szűnő hálájukkal hódolnak a Szent Vince-nővéreknek, az emberszeretet lángoló hőseinek.

Itt is találkozunk, mint minden jónál Pallay Lajosné, özv. dr. Személy Kálmánné és özv. Szentlélek Kálmánné urhölgyek nevelével, akik Horváth Árpádné urhölgy vezetése alatt ezt az intézményt olyan otthonossá avatták, ahol nemcsak napsugár, tisztaság, étel volt, hanem méginkább tette otthonná a szívek melegsége és lelkesedése. 120 gyermek nyert ellátást, köztük 52 hadiárva. Két és félhónapi működés után zárták be az otthonot, amelynek áldása úgy lelki, mint testileg ragyogott a gyermekeken. Bár 7648 K 33 fillér volt a kiadás, azért 618 K 36 fillér fenmaradt jövedelem hirdeti azt az áldozatkészséget, amellyel a társadalom résztvevett annak megteremtésében. Ki kell emelnünk dr. Ravaszyné Braun Erzsébet, dr. Frankó Józsefné, Korponay Annus, Lapu Károlyné, Gyalokay Antalné s Nickl Mária urhölgyeket, akik különösen buzgólkodtak Jolanná irgalmas nővérrel együtt. A Napközi Otthon is egy fényes lap marad a Kath. Növédő Egyesület történetében.

Karácsonyi vásár.

Felejtethetlen lesz a karácsonyi vásár, amelynek baba butorai és ruhái, karácsonyfa diszei, élénk közönsége egy bájos jelenetet örökített meg abból, hogy mit tud létrehozni a leleményesség, a finom érzék, a kitartás, a szervező képesség. Igaz odaadással vezették a munkálatokat Pallay Lajosné és Mikussay Margit urhölgyek s versenyre kelték az Immaculata zárda, özv. dr. Személy Kálmánné igazgatása alatt álló polgári leányiskola, a Missziótársulati Leányklub tagjai, hogy minél fényesebb, kedvesebb és jövedelmezőbb legyen a vásár; úgy, hogy 1100 baba mosolygott a Belopotoczky teremben; kár, hogy nem tudtak megszólalni, mert akkor az ott tolongó nagy babák zajával együtt a világháborút is elnémították volna. S ennek a buzgóságnak lehet köszönni, hogy azok, akik a pénztárnál voltak igaz önzetlenséggel és örömmel mint özv. Szentlélek Kálmánné, özv. Meluch Lajosné, Kazinczy Mária urhölgyek 1452 K tiszta jövedelemről számoltak el.

„Segítség“ naptár.

Egy uttörés volt, amit irodalmi vállalatnak is lehet nevezni az, hogy a Növédő Egyesület a „Segítség“ naptárt adta ki. Dicsérni kell azt a finom érzéket és azt a buzgóságot, smivel Pálffy Jenőné urhölgy ezt a feladatot megoldotta, aki a legjobb esengésű irodalmi neveket, hírneves politikusokat tudott tömöríteni, hogy a naptárnak igazi irodalmi színvonalát biztosítsa s ezt Klotild főhercegnő udvarhölgye gr. Pongrácz Dóra kedves sorokkal ismerte el.

A kiadás nagyobb felének megszerzésében dr. Kotzó Jenőné és Muresán Valérné urhölgyek fáradhatatlanul buzgólkodtak, úgy hogy üzletről-üzletre járva 2100 koronát hoztak össze a hirdetésekkel s bár a naptár anyagilag még segítségért kiált, remélhető, hogy a nagy erkölcsi haszon kívül valami anyagit is fog hozni az anya és csecsemő védelem céljaira.

A Kath. Növédelmi Hivatal.

A Kath. Növédő Egyesület központja lesz mindig a növédelmi hivatal, ahol a szegényügy mindig nagyobb arányokban veszi igénybe a munkatársakat. Az újvárosi plebánia havi 700, az olasz plebánia havi 900 koronát juttat, amiből 530 koronát Szt. Antal kenyérre fordítunk. S ezt véve alapul havi és rendkívüli segítségre adtunk 11124 koronát, cipő, új cipőre és cipőjavításra 3054 koronát, Szt. Antal kenyérre 4035, ingyen lára 600 koronát, úgy hogy összesen 18411 korona jelzi a szegényügy forgalmát. Ezek a számok nemcsak pénzről, hanem csendes, kitartó és fáradságos munkáról is beszélnek, aminek legnehezebb része: a környezettanulmány.

Ez a legtöbb önzetlenséget és nagy apostoli lelkiületet kíván. Csak ezzel lehet igazán a szegényügyet értékesen kezelni, csak így van módjában az embernek úgy adni, hogy ne rontson, vagyis a szegényen igazán nevelői módon segítsen. Azért tisztelettel kell meghajolni azon hölgyek előtt, akik ezen munkától nem hátráltak meg s akik a növédelmi hivatalban dolgoztak: Eleméry Ferencné, özv. Grunwald Henrikné, Mikussay Margit, Kazinczy Mária, Marián Emilné, Mann Lenke, Pálffy Jenőné, dr. Regdon Istvánné, dr. Krüger Aladárné, Sándor Albertné, Vass Etelka és Ilonka, Nickl Mária, Szabados Pálné, özv. Meluch Lajosné, Tar Klementin, Márkus Rózsi, özv. Olasz Ákosné, Jablonszky Erzsike urhölgyek.

Ki kell emelni azonkívül özv. Csátary Istvánné munkatársunk páratlan áldozatkészességét, aki 2 sertés leölésével a szegényeken nagyon segített.

Tea-délutánok.

A Kath. Növédő Egyesület főhaja, hogy erkölcsi kapcsolatot teremtsen meg a keresztény hölgyvilágban, hogy ez annál jobban kifejtse szellemi és erkölcsi tartalmát.

A tea délutánok magas színvonala a legfényesebben hirdeti az egyesületünk fejlődését, a hölgyvilág értelmi és erkölcsi emelkedettségét, amiről dr. Gyöngyössi Istvánné, Szontagh Gusztávné, özv. dr. Személy Kálmánné, Pálffy Jenőné urasszonyok felolvasásai tanuskodnak, akiknek gondolatai a szociális érzékre vallanak.

Sajnálom, hogy a Cselédotthonról csak egyet tudok jelenteni: a közgyűlésnek erre vonatkozó határozatai a miniszteriumok labirintusában elvesztek. Az bizonyos, hogy se Nagyvárad városát, se a magas kormányt nem tiszteli meg nagyon ez a tény, amikor uton utfélen halljuk, hogy a cselédnyomor elviselhetetlen, azt rendezni kell.

Nagy lelkesedéssel vett részt a Kath. Növédő Egyesület a Szociális Missziótársulat első országos kongresszusán, ahol özv. Olasz Ákosné, özv. Grunwald Henrikné, Mikussay Margit, özv. Csátary Istvánné, Gálly Sándor képviselték az egyesületet; továbbá az egyesületnek egy lelkes barátja, a Szociális Missziótársulat nagyváradai Leányklubja: Kiss Valy, Stachó Pálma, Altnóder Margit, Kovács Gizi, Horváth Irén, Boócz Irmus és Gyulai Lili.

A leányklub tulajdonképpen nem tartozik az egyesület kötelékébe, de a Növédő Egyesület reméli, hogy azt a meleg erkölcsi kapcsolatot, amely most fűzi az egyesülethez, nemcsak ápolni fogja, hanem még szorosabbra fűzi és az egyesület a leányklubban nemcsak lelkesedő, de tenni kész fiatal gardára fog találni mindig.

Láttuk e vázlatos ismertetésben, hogy mily nagy területre hat ki az egyesület működése; mennyire megértette a kort, az embereket; a váradai keresztény hölgyvilág mily értékes és kitartó egyéniségeket adott a társadalmi működésnek. Az bizonyos, hogy a keresztény szellem életerejében nagy összekötő erő lakozik; de az emberi természetnek szüksége van egy értékes személyre is, aki szellemi és erkölcsi tulajdonaival anny, különböző egyének esztét, szívet, akaratát összetartja, harmoniába hozza, hogy az egyesület csakugyan az egységes szervezet legyen. Az isteni gondviselés Eleméry Ferencné urhölgyet, elnökünket halmozta el ezen kiváló tehetséggel s bizonyára az ő egyénisége is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ennyi erőt és alkotást tud az egyesület felmutatni. Nem akarom igaz keresztény gondolkodását és példaszerű öszinte szerénységét sérteni, de szívből óhajtom, hogy az egyesület életének itt vázolt aranykorszaka árássa el elnökünk lelkét az igazi apostoli öröm teljével és az egyesület pedig mindinkább erősödjék, gyarapodjék és váljék az egész nagyváradai hölgyvilág szociális iskolájává és büszkeségévé.

A rossz pénz.

Az Osztrák-Magyar Bank nem veszi észre, hogy sok a rossz, elszakadt korona, amely rövid használat után darabokra megy szét. A közforgalomban fantasztikus pénzdarábok forognak, ragasztják őket papírral, cigaretta papirossal, pénzragasztóval és fekete flastrommal. Némelyik úgy fest, mint harc után az összeszabdalt sebesült képe: öt hat flastrom huzódik rajta keresztben és hosszában.

A rossz pénz természetes következménye a fertőzés. A napokban jelentették Kereszty Kornél bankfőnök esetét, aki rossz pénz útján kapott diftéria bacillust a szemébe. Csanda Endre gyógyszerész öcsöce hasonlóképp fertőződött meg a szemén, súlyos és nehezen muló betegséget szerezvén s pénzkezeléssel. Báthory László kapitánynak is ilyen eset okozta szembaját, amely makacs. Ezért óvatosan kell kezelni a régi, piszkos pénzeket.

Nem vált be a pénzforgalomban a két koronás, sőt a koronaszámításra való áttérésnek akadályja. A pénzegységek ugyanis praktikusán így festenek: egy, öt, tíz, száz. Gyakorlatilag tehát az öt koronásnak volna értelme, a két koronás a régi forint hagyományát nem engedi elmúlni, e helyett van és akadályja a koronaszámításnak. Csak úgy

lehetne kiküszöbölni a piacon még mindig divó forintot, ha egy, öt és 10 koronással dolgoznánk.

S főként ép, rendes és nem piszkos, rongyos pénzekkel, amelyeknek nemsokára üt a végórája.

Narancsmag Hevesi fülében.

Hevesi Mariskának, az ismert kitűnő hősnőnek néhány héttel ezelőtt jobb fülében nagy gyulladás keletkezett, amely fájdalmat okozott, de elmúlt. A gyulladás balfülére is áttért s szintén lecsillapodott, majd újra felújult a jobb oldalon. A művész erre Omacht Viktor drhoz, a széleskörben ismert fülspecialistához fordult, aki megvizsgálta a fülkagylót s operációt ajánlott.

A művész beleegyezett az operációba, s Omacht dr a jobb füljáratot át meg átkutatta, hogy a fájdalom okára ráakadjon, de nem talált semmit. Majd az ellenkező oldalon végzett kutatásokat s onnan sikerült is neki egy jól fejlett narancsmagot kikotórászni, amelynek eltávolításával a neuritikus fájdalmak meg is szűntek.

Az érdekes ebben az, hogy narancsmag már harmadik esztendeje nincsen, s így az a föltevés a valószínű, hogy a művész garatjából a szájon keresztül került a narancsmag az Eustáchkürtbe s innen a füljáratba. Volna még egy feltevés, hogy a narancsmag eredetileg mint fülbevaló szerepelt s békén szenderedett a kritikus helyen máig, de ez már nem állja ki a kritikát. El kell tehát fogadni a vándorló narancsmagról szóló variációt.

Élénk tüzéségi tűz az olasz harctéren.

Budapest, március 11. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

A smerika—odessai vasut mentén ismét elűztünk ellenséges bandákat. — Az olasz arcvonalon a tüzéségi tűz helyenként feléledt.

A vezérkar főnöke.

Állandó felderítő harcok a nyugati fronton.

Berlin, március 11. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

A tüzéségi és aknavető tevékenység este ismét feléledt. Az élénk felderítő tevékenység állandóan tart. Osztagaink a flandriai arcvonal több pontján Armentieres környékén és a Maas nyugati partján benyomultak az ellenséges árokba és foglyokkal és géppuskákkal tértek vissza. A németeknek Reimstól északralettre végrehajtott vállalkozása alkalmával ismét működésben volt a franciáknak utóbbi időben több ízben megfigyelt, az egyik reimsi székesegyházra irányított fényszórója. Tutschek lovag százados és Wüsthoff főhadnagy huszonhetedik, Bethge főhadnagy pedig huszadik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér.

Bachmatschtól északralettre és Rasdepa-jánál ellenséges bandákat szórtunk szét. A többi arcvonalon semmi újság.

Az antant a cári uralom visszaállításáért.

A monarchikus mozgalom erősödése. Japán Oroszország ellen.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik A bolsevikiek Januskievics tábornokot, aki Nikolejavics nagyherceg főadjudánsa volt elfogták és meggyilkolták, hasonló sors érte Vladimir kievi metropolitát.

Stockholmból jelenti: A bolsevik kormány Alexandrovics Mihály nagyherceget, akit a cár lemondása után régensnek jelöltek, majd letartóztattak, szabadon bocsátatta.

Bécsből jelentik: Kerülő uton jelentik Pétervárról, hogy Alexandrovics Mihály nagyhercegnek szabadon bocsátása a monarchikus mozgalomra erősödést jelenti.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.)

Stockholmból jelentik: Az ideérkezett pétervári antant követségek tagjai elbeszélések, hogy már csaknem az összes antant diplomáciai testületek eltávoztak Oroszországból. Elutazásuk oka az, hogy a legközelebbi napokban az antant hatalmak hadat fognak üzeni Oroszországnak. Az oroszok ellen meginduló háborút Japán fogja viselni.

Genfben jelentik: A francia lapok közlik: Ha Japán elfogadja az antanttól azon megbízást, hogy Oroszországban rendet teremtsen, a legközelebbi cél az lesz, hogy a cárt kiszabadítsák s újból Oroszország élére állítsák.

A Humanité azt írja, hogy Poincaré arra törekszik, hogy az orosz forradalomnak a cár visszatérése vessen véget.

A német nemzeti szabadelvű párt a választójog mellett.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A nemzeti szabadelvű párt 104 szavazattal 24 ellenében az általános választójog behozatala mellett nyilatkozott.

Trockij bukása.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Pétervárról érkező jelentések megerősítik Trockij lemondását. Trockij a moszkvai konventen a forradalmi ellenzék álláspontját szándékozik képviselni. Azon hír, hogy utóda Csicserin lesz, nem bizonyult valósnak, mert a külügyi népbiztosi tisztséget Lenin veszi át s e hatalmat Sokolnikovval együtt fogja gyakorolni.

A német csapatok Finnországban.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az Aaland szigeteken és Finnországban a német hajóraj megjelenésének puszta híre elegendő volt arra, hogy az oroszok megfutamodjanak. Finnország minden részéből hasonló vad menekülésről érkeznek hírek. Tegnap Finnország Abo kikötőjében partraszálltak az első német csapatok, hogy egyesüljenek a finn fehér gárdával és együttesen tisztítsák meg az országot a vörös gardától.

Az oláh béketárgyalást elhalasztották.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik: Az Estnek: Csütörtökön véglegesen megkezdik az érdemleges béketárgyalást Romániával. Az oláhok még mindig huzni-halogatni akarják a tárgyalást most is az előzetes megállapodások után. Az előzetes szerződést Argentejanu igazságügyminiszter írta alá. A tárgyalást azért kellett csütörtökig elhalasztani, mert Argentejanu bizottságának csak a határkiigazításos béke elfogadására adtak felhatalmazást, a részleteket azonban Misu londoni oláh követ fogja tárgyalni.

Az orosz csapatok szembeszálltak a németekkel.

Budapest, március 11. Belinből a Wolff ügynökség jelenti: Krylenko ötödikén szikratáviratban kérdezte meg a keleti front főparancsnokát, megtörtént-e az intézkedések az ellenségeskedés megszüntetésére. A főparancsnok válaszában közölte, hogy az ellenségeskedések megszüntetésére harmadikán kiadta a parancsot, ennek dacára helyenkint harcok támadtak. Oka, hogy Esztlandban és Ukrániában a németek jogszerű előnyomulásával orosz csapatok szálltak szembe, másrészt harcolni kellett a bandákkal.

A kifli.

Férj és apa. Most került ki a kórházból. Olasz repülők bombát dobtak le s ennek „szele érte“. Ez a szél egyik lábát elvitte. Levágták, falábat viselt hat hétig, élethalál közt lebegett, de él s együtt van a család.

Nagy az öröm és mégis szomorúak.

— Hej, de boldog idők voltak azok, feleség, mikor egy hatosért nyolc kiflit vagy hét császárszemlyét kaptunk. Emlékszel még?

A tünődést a család szemefénye, az öt éves Lilike szakítja félbe, aki kipirult arccal repül be az ajtón.

Apukám, apukám, mit láttam a moziban. Repülőgépet, kettőt. De szép volt. Ugye ilyenről dobták le azok az olaszok a bombát, amelyik elvitte az édes apuka lábát?

— Ugy van kis lányom.

— Miről beszélgettek apukáék, hogy olyan szomorúak?

— A régi jó időkről, amikor nyolc kiflit lehetett kapni egy hatosért.

— Kiflit? Mi az a kifli, apukám?

— Kifli, nem tudod, mi a kifli? Persze, honnan is tudnád? A repülőgépet ismered, de a kiflit nem? Hát tudod, a kifli, a kifli, olyan, mint az ujhöld...

Itt aztán elakadt az apa szava s könnyei nagy cseppekben estek le falábara.

Csendes szocialista-délután

A szocialisták vasárnap délután népgyűlést akartak tartani, azonban Gerő Ármin rendőrfőkapitány a népgyűlés megtartását betiltotta, csupán azt engedélyezte, hogy a Munkás Otthonban zártkörű ülést tarthassanak, amelyen azonban a szónokok csak a belpolitikai kérdéseket vitathatják meg, a külpolitikát minden vonatkozásában ki kell kapcsolni a fejtegetésekből.

A rendőrség tartott tőle, hogy a munkásság esetleg a tilalom dacára meg fogja tartani a népgyűlést, avagy esetleg nagyobb csoportosulások fognak összeverődni, amelyek leple alatt aztán egyes éretlen suhancokból álló tömeg olyan cselekményekre fogja elragadtatni magát, hogy az aztán összeütközésbe kerülne a büntetőtörvénykönyv paragrafusaival, azért előrelátóan olyan intézkedéseket tett, melyek hivatva voltak a rendbontó cselekményeket meggátolni.

Gerő Ármin főkapitány és Jánossy Gyula tb. főkapitány személyes vezetésével teljes rendőri készenlét szállotta meg a Szent László teret, ugyszintén a katonai rendőrség is nagy apparátussal kivonult Kuun Frigyes őrnagy Bartha Béla főhadnagy vezetésével.

A zártkörű ülés teljes rendben folyt le a Munkás Otthonban, Katz Béla dr és Katz Lipót dr tartottak beszédet egyes belpolitikai irányzatok ellen. A rendőrhatalóságot Kemény L. Ignác tb. kapitány képviselte.

A rendet a Szt. László-téren és az utcákon sem zavarta meg semmi, a rendőrség különös beavatkozására nem volt szükség, a munkásság respektálta a rendőrség rendfentartási szándékát, s nem is igyekezett a rendet megbontani. Mindenki csendben és nyugodtan távozott haza.

A Kath. Nővédő Egyesület közgyűlése

Páratlan tartalmas közgyűlést tartott a Kath. Nővédő Egyesület, amely rövid idő alatt hasonlíthatatlan fejlődést mutatott fel. Dicséretére válik a nagyváradi hölgyeknek, hogy egy intézményt ily kitartással és áldással tartottak fenn. Ez a fényes év a legbiztatóbb jövőt igéri. A gyűlés lefolyása a következő volt:

Jelen voltak: Schwartz Gézáné, özv. Várszeghy Lajosné, Molnár Imréné, Harmathy Károlyné, Mikéska Lajosné, Vodicska Sándorné, Nickl Mária, Farkas Etelka, Mikussay Margit, Szontagh Gusztávné, Pallay Lajosné, özv. Személy Kálmánné, özv. Grunwald Henrikné, özv. Nagy Ödönné, Thury Endréné, Muresán Valérné, Lapu Károlyné, Eleméry Ferencné, dr Krüger Aladárné, Bali Istvánné, dr Kotzó Jenőné, Marian Emilné, Tarr Clementin, Csatáry Istvánné, özv. Melluch Lajosné, Kazinczy Mária, Borbély Éva, Szilassy Gizi, Rácz Sárika, Kiss Valy, Lestyán Endre, Gálffy Sándor, Szilágyi Dózsa, Krüger Aladár dr, Imrik S. Zoltán.

Eleméry Ferencné elnök mélyen járó gondolatokkal és kedves közvetlenséggel nyitotta meg a közgyűlést.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Az évi jelentés, melyet most a mélyen tisztelt közgyűlés bírálata alá bocsátok, hü képet nyújt a nagyváradi Katholikus Nővédő Egyesület egy évi működéséről, mely a világháború negyedik esztendejében zajlott le.

A nővédelem nagy munkájában, melyben munkabéptelen nyomorgó öregeket, nélkülöző anyákat és hadbavonultak gyermekeit támogatni — munkásleányokat az életversenyben szükséges önálló és hasznos tevékenységre képezi, szent és hazafias kötelességünknek tartottunk, — első sorban a háború okozta szomorú viszonyokhoz képest a charitatív munkára fektettük a súlyt. E téren, amikor már azon a ponton voltunk, hogy úgy jövedelmünket, mint erőnket fokozni már nem lehet, leleményesség és önfeláldozás oly mértékben fejlődött ki a munkatársak között, hogy anyagi és erkölcsi eredményünk a múlt évit jóval felül múlja.

A fáradhatatlan és kitartó hölgyek, kiknek nevét már negyedik éve ismerjük, jó példájukkal új munkaerőt hoztak táborunkba és ahogy az anyagi sikert magas pátrónusaink áldozatkészségének köszönhetjük, — erkölcsi sikerünket az önzetlen Krisztusi szeretetben végzett munka biztosította.

Mint ahogy az egységes működéshez egységes irány és meggyőződés szükséges, 1917 február óta havonta egyszer teadélutánokkal egybekötve felolvasásokat tartunk, melyeknek céljai a munkatársak, úgy mint pártoló és rendes tagok összetartása és a szociális téren való munka és követendő irány ismeretése és propagálása.

A modern nőmozgalmat figyelemmel kísérve, a női választójog megemlítését annak aktualitásával fogva, szükségesnek tartom. Ahogy már említettem, legyen első kötelességünk a háború okozta sebek gyógyítása, most még nincs itt az idő, hogy a választójogot programunkba vegyük és mellette agítáljunk.

Megvalósítása esetén azonban tartzuk kötelességünknek, az atheista és kozmopolita irányelveket hirdető elemek megfékezése

miatt a küzdelemben részt venni, hogy a nőmozgalmat vallásérkölcös szellemben irányíthassuk.

Az anya- és csecsemővédelmet 1916 november óta gyakoroljuk és így egy évi működésről már beszámolhatunk. Schiff Ernő igazgató főorvos ur jóindulatu tanácsa és utbaigazítása folytán nemes szívű adakozónknak megnyugvására szolgálhat, hogy nem ötletszerű munkát végzünk és így az adományokat pénzben és természetben azoknak az anyáknak és csecsemőknek juttatjuk, kiknek szükségük van reá. A nép felvilágosítását és egészségi állapotuk folytonos megfigyelését pedig anyánk körében tartott oktatások és 2 vizsgázott gondozónőnk állandó felügyelete tartja szemelőtt. Minthogy az állam a Stefánia szövetség útján országosan támogatja az anya és csecsemővédelmet, az ügy érdekében 1917 november 17-én a többi nagyváradi jótékony egyesülettel együtt csatlakoztunk a szövetséghez, teljes önállóságunk fenntartása mellett.

Áttérve, hogy milyen nagy veszedelemben vannak azok a gyermekek, kiknek édes atyjuk mindnyájunkért kinn a fronton megszenvednek, a Szent Vince zárdában 3 hónapra át szünidei Napközi Otthont tartottunk fenn.

Bár már hála Istennek közeledik a béke, a rendes viszonyok azonban sajnos, még egyhamar visszatérni nem fognak. Azért tehát a kitartásban el nem lankadva, folytassuk munkánkat kedves munkatársak! Ne dolgozzunk az emberekért, kik háládatlanságukkal néha azt a keserű szót hozzák ajkunkra, hogy nem érdemes éretjük fáradni. Tulajdonítsuk ezt műveletlenségnek és annak, hogy azt a sok szenvedést nem tudják elviselni. Dolgozzunk Istenért, vigyünk szeretetet és lelket a munkába és kérjük adakozóinkat, hogy továbbra is ajándékozzanak meg bizalmukkal és áldozatkészségükkel.

Az elnöki megnyitó után Szilágyi Dózsa olvasta fel magas színvonalon álló, igen érdekes titkári jelentését, melynek egy részét lapunk más helyén közöljük.

A titkári jelentéshez dr Krüger Aladár szólt hozzá. Kiemelte, hogy a pompásan megírt, gondolatokban gazdag beszámolóból hiányzik valami, a mit annak vezetője nem vehetett bele: Szilágyi Dózsa érdemeinek leszögezése. Méltatta a titkár lankadatlan buzgóságát, páratlan lelkesedését s indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a jelentést tudomásul veszi, de egyben jegyzőkönyvileg biztosítja Szilágyi Dózsát szeretetéről, hálájáról s kéri, hogy akadályoktól, ellenséges támadásoktól soha vissza nem rettenve, álljon továbbra is az egyesület gyönyörű eszméjének szolgálatában.

A pénztári jelentést özv. Grunwald Henrikné tette meg, amely több mint 50000 koronával számolt el. A közgyűlés nagy lelkesedéssel és köszönettel vette tudomásul.

A választmányba a következő hölgyeket és urakat terjesztette elő az elnök:

Tisztségükönél fogva tagjai a választmány: özv. dr Személy Kálmánné, özv. Olasz Ákosné, Mikussay Margit alelnökök, özv. Grunwald Henrikné, Sándor Albertné, Muresán Valérné, Tarr Clementin.

Választás folytán tagjai a választmány: dr Bundala Mihály, Buzássy Albertné, özv. Echerolles Kruspér Sándorné, dr Fráter Imréné, Fröhlich Jánosné, Gálffy Sándor, dr Gyöngyössy Istvánné, dr Halász Gyula, Harmathy Károlyné, Horváth Árpádné, dr Imrik Gusztáv, Imrik S. Zoltán, dr Karácsonyi János, Kazinczy Mária, báró Königswarter Melanie, dr Krüger Aladár, dr Krüger Aladárné, dr Lestyán Endre, özv. dr Márkus Lászlóné, Marian Emilné, özv. Meluch Lajosné, dr Molnár Imréné, özv. Nagy Ödönné, Pallay Lajosné, Pálffy Jenőné, gróf Stubenberg Józsefné, Szabados Pálné, özv. Szentlélek Kálmánné, Szikora Irma, Szontagh Gusztávné, Varró Domokosné, özv. Várszeghy Lajosné, Vucskics Julia.

A közgyűlés elhatározta, hogy 40 sajtórésztvényt jegyez; de kénytelen a Keresztény Nőt, mint tagsági illetéket beszüntetni.

Majd Szilágyi Dózsa kérte, hogy tolmácsolhassa a nagyprépost előtt a közgyűlés háláját, köszönetét s azon meleg óhaját, hogy oly fizikai erővel tudja legyőzni a betegséget, mint amily lelkiert tanusított.

Az elnök a közgyűlést bezárta s az elnök lelkes éltetésével ért véget a közgyűlés.

HIREK

* **Minisztertanács.** A Magyar Tudósító jelenti: Ma délután 4 órától 8 óráig tartó minisztertanács volt *Wekerle* Sándor miniszterelnök elnöklése alatt, amelyen a kormány összes tagjai részt vettek.

* **Az ujszülött főherceg keresztelője.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Magyar Tudósító jelentése szerint az ujszülött főherceg keresztelője holnap lesz Badenben. A főherceg Károly, Lajos, Mária, Ferenc, József nevet fogja kapni, keresztiszülők a bajor királyi pár lesznek.

* **A munkapárt értekezlete.** Holnap szerdán délután fél 6 órakor a munkapárt dr *Hoványi* Géza elnöklésével a Kereskedelmi Csarnokban közgyűlést megelőző értekezletet tart.

* **Előléptetés.** Köröstarjáni dr *Hoványi* Lajos kir. pénzügyigazgatósági fogalmazó dr *Hoványi* Gyula jogakadémiai tanár fia, aki a 28. tábori tarackezredben teljesít katonai szolgálatot, főhadnaggyá neveztetett ki.

* **Új állomásparancsnok.** *Kornhaber* Adolf altábornagy, mint már említettük, elhelyeztetett Nagyváradról. Helyére lovag *Solomon* Ernő altábornagy neveztetett ki katonai állomásparancsnoknak, aki már megérkezett Nagyváradra.

* **Megkerült Nagy Márton főszoigabíró nyugdíj-aktája.** Megírtuk a napokban, hogy a központi főszoigabíró, *Nagy Márton* nyugdíjazására vonatkozó ügyirat, melyet a vármegye alispáni hivatala ajánlva küldött fel a belügyminiszterinmba, ismeretlen módon elkallódott. Az elveszettnek tartott akta közben megkerült s tegnap már vissza is érkezett a vármegyéhez. A megfellebbezett, nyugdíjazást kimondó határozatot a belügyminiszter a fellebbezés elutasításával jóváhagyta.

Ellentét Amerika és Japán között.

Budapest, március 11. (Saját tudósítónktól.) *Krisztiániából jelentik: Wilson csak azon esetben hajlandó helyeselni Japán beavatkozását, ha Japán az orosz népet kielégítő nyilatkozatot tesz. A japán akciónak semmi esetre sem szabad ellentétben állani Amerika hadi céljaival.*

* **Uj közalapítványi főtanácsos.** Dr. Bozóky Kálmán, m. kir. közalapítványi jogügyi tanácsos, közalapítványi főtanácsossá neveztetett ki. Dr. Bozóky Kálmán dr. Bozóky Alajos m. kir. udvari tanácsos, nyug. jogakadémiai igazgató fia, aki alapos jogi képzettségével, széles körű tudásával nagy elismerést vívott ki. Szép és jól kiérdemelt kitüntetését bizonyára őszinte örömmel fogadja Nagyvárad előkelő társadalma.

* **Királyi kitüntetések átadása a postaigazgatóságnál.** A nagyváradai postaigazgatósági kerület vezetője Siket Traján főigazgató vasárnap délelőtt egyszerű, de meleg és bensőségteljes ünneplés keretében adta át a király által adományozott polgári hadi érdemkeresztet a kerület négy kitüntetett főtisztviselőjének: Szűcs József főtanácsosnak, Niedermann Antal tanácsosnak, dr. Kovács Jenő titkárnak és Novák György főtisztnek. A főigazgató a kitüntetettekhez lelkéből jövő beszédet intézett, amelyben kiemelte a háboruban teljesített polgári szolgálat nagy fontosságát s igaz szívből gratulált a magas kitüntetéshez.

* **A Kath. Kör vetítő előadása.** A Kath. Kör ma ismét vetítő előadást tart, az előadó a népszerű *Polifka* Károly dr. főhadnagy, a hadapródiskolai tanár lesz, aki igen érdekes harctéri képeket és pedig különösen a hadügyminiszter által küldött legújabb olaszországi felvételeket mutat be. Az előadás kezdete délután 5 órakor.

* **Katonai kitüntetés.** Magyar Tihámér a 4. honvéd gyalogezred hadapródelöltjét a a hadseregszolgálat f. hó 1-én a bronzvitézségi éremmel tüntette ki.

* **A nagyprépost adományai.** Grócz Béla 450 K-t küldött be szerkesztőségünkbe jótékonycélokra és pedig 150 koronát a vak katonáknak, 150 koronát a rokkant katonák részére és 150 koronát a hadiárvaik javára. Rendelhetési helyére juttatjuk.

* **Előléptetett tüzérszettek.** A hivatalos lap közli, hogy a király Biczó Elemér és Tatár Géza 34. tüzérezredbeli tart. hadnagyokat tart. főhadnagyokká nevezte ki.

* **A biharmegyei 48-as párt nagyválasztmányának ülése.** Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta a biharmegyei függetlenségi és 48-as párt nagy választmánya gyűlést, Papszász József kir. kamarás elnöklete alatt, a Rimanóczy étterem külön helyiségében. Az ülésen a nagybizottság kimondotta, hogy bár nem lép be a 48-as alkotmánypártba, mindamellett a kormányt támogatja mindazon törekvésben, amelyek a régi 48-as irányu pártprogramban bentfoglaltak és amelyek a párt régi elveinek megfelelőek. Kimondotta továbbá a párt nagyválasztmánya, hogy kívánja az általános választójogi javaslat mielőbbi letárgyalását és törvényerőre emelését. Végül Malatinszky Lajos megyei főispán iránt bizalmát fejezte ki s kérte, hogy hazafias törekvésében a pártot támogassa.

* **A belügyminiszter érdeklődik a csikiek után.** A határszéli részek kiűritése következtében a belügyminiszter leiratot intézett a rendőrséghez, amelyben érdeklődik a csiki és határszéli székelyek holléte után. Felhívja őket, hogy telepedjenek vissza falvaikba. Akit érdekel az ügy, forduljon Kemény L. Ignác rendőrkapitányhoz, rendőrségi épület, II. emelet.

* **Nem szabad féltetni a trafikárkat.** A pénzügyminiszter utasítására a pénzügyigazgatóságok értesítették a dohányárusokat, hogy a részükre kiadott szivar-, cigaretták és dohánymennyiségeket kiadásuk tartoznak. Nem szabad tehát féltetni, bepakolni vevőknek a trafikárkat, nem szabad különbséget tenni a vásárlók között s nem szabad egy napon kiadni mindent, hanem állandóan tartoznak árusítani a trafikot, úgy, hogy mindenki mindent kaphasson.

* **Bihari Ákos édesatyjának temetése.** Vasárnap d. e. fél 11 órakor temették el nagy gyászoló közönség részvételével Silbermann Ignácot, Bihari Ákos édesatyját. A temetésen megjelentek a Szigligeti-színház művészei, továbbá az elhunyt jóbarátai és a nagy tiszteletben álló család számos tisztelője. A temetési szertartás végén a halottat nagy gyászoló közönség kísérte ki a Rulikowszky-temetőbe, ahol a családi sírhelyen helyezték végső nyugalomra.

* **Szakosztályok ülései a vármegyén.** Biharvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 20-án, szerdán tartja meg a negyedévi rendes közgyűlést, amelynek több fontos folyóügyén kívül a nyugdíjazások folytán megüresedett főszolgabírói állások, valamint a megyei tisztifőügyészi állás betöltése is szerepel. A közgyűlést előkészítő bizottsági ülések ma kezdődnek meg a megyeház kistermében. Ma, 12-én a közegészségügyi bizottság, 14-én a III. szakosztály, 15-én a IV. szakosztály, 16-án az I. szakosztály, 18-án a tisztinyugdíjbizottság, végül 19-én a számonkérőszék tart ülést.

* **Pénzintézetek gyűlése.** A nagyváradai és biharmegyei pénzintézetek ma, kedden d. u. fél 6 órakor a Kereskedelmi és Ipar-kamarában dr. Hoványi Géza udvari tanácsos, orsz. képviselő elnöklete alatt értekezletet tartanak, melyen az intézeteket érdeklő adókról, az ingatlan árverésekről és birtokpolitikáról fognak tanácskozni.

* **Mikor lesz a tavaszi országos vásár?** A rendőrkapitányi hivatal tudatja az érdekeltekkel, hogy a tavaszi országos vásár a hadiállapot következtében tett kivételes intézkedések folytán csak egy napon, március hó 18-án lesz megtartva.

* **Halálozások.** Juhász István I. es huszárezredbeli törzsőrmester, élete 45 évében elhunyt. Neje és gyermekén kívül nagy rokonság gyászolja. Temetése ma, kedden délután 2 órakor megy végbe a csapatkórházból, szalárdi Jakó Ödön nyug. községi jegyző,

rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma, kedden délután 4 órakor lesz az olasz temető halottas házából.

* **Marosi Endréné temetése.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra az oly korán, élte virágában elhunyt fiatal uriaszszonyt Marosi Endre járásbíró nejét szül. Rozsly Erzsikét. A halottas háznál nagy számmal jelentek meg az elhunyt barátjai, tisztelői, ott voltak a bíróságok tagjai és az ügyvédek. A temetési szertartást Heilinger József tanítóképző igazgató segédlettel végezte. A beszentelés után a díszes érckoporsót, a mely a család szebbnél-szebb koszorúival volt borítva, feltették a négyes fogatú üveges gyászhintóra és az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe vonult, a hol a családi sírhelyen helyezték végső nyugalomra az elhunytat. — A díszes temetést a Veiszlo-vits-cég rendezte.

* **Dusafalva határában fekvő 302 magyar hold kiterjedésű legelő** azonnal bérbeadó. Közlelbbi felvilágosítás a *Polgári Takarékpénztár Részvénytársaságnál Nagyváradon* nyerhető.

* **Kotrógép kezelésben jártas gépész** vagy **lakatos** felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

* **Kötött és szövöttáru különlegességek!** Gyönyörű kötött kabátok, blousok, selyem és flor harisnyák, kezttyük, svestterek, trikók, jouponok, selyem álaruhák. Nagy választék, méltányos árakban. Tisztviselőknék engedmény. Czillér Imre nagyáruházában.

* **Köhögés, hurut és rekedtség ellen** biztos hatású szer a hurut-szeletke, 1 doboz ára 2 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Keresünk egy vizsgázott fűtőt.** Jelenkezni lehet Moskovits Adolf és Fiai r.-t.-nál.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek,** előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Megnyílt

Haltenberger Vilmos

kelmefestő és vegytisztító gyáranak második számú felvételi üzlete, Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

* **Ruhafesték** valódi két oroszian H védjegyű minden színben kapható. Ára 60 fillér. Viszonteladók árengedményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért** mert a kitünően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, városháza mellett.

* **Istállótrágyát** saját igánkkal házaktól elszállítunk. Telefon 1099.

Azonnali belépésre ujságkihordónóket Váradolaszi, Katonaváros, Ujváros és Külvárosra keres a Tiszántúl. Jelentkezők a kiadóhivatalban felvétetnek, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt.

Varrólányok és tanulóányok

jó fizetéssel felvétetnek

Kesztenbaum Juliska fűzőszalonjában, Rákóczi-ut.

* Tyukszemirtó három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1:50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

Színház.

Heti műsor:

Kedd: Márványmenyasszony.

Szerda: Románc.

Csütörtök: Szultán.

Péntek (március 15-ike alkalmából): Ocskay brigadéros.

Szombat délután: Ripp van Winkle.

Szombat este: Luxemburg grófja.

Vasárnap délután: Zsuzsi kisasszony.

Vasárnap este: Kornevillei harangok.

A Márványmenyasszony. Azok között a sikerek között, amelyeket a Szigligeti-színház színpadán aratott Vigh Mancsi, a legjelentősebbnek az idei szezon Márványmenyasszonyát tekinthetjük. A remek zenéjű és pompás librettóju operette legközelebbi előadása ma este lesz.

A Románc. Scheldern kiváló szépségű színpadi alkotása, a Románc szerdán este kerül színre. A közönség méltán megérdemelt tetszéssel fogadta ennek a pompás darabnak a bemutatóját is és a legmelegebb érdeklődést tanúsítja azóta is a Románc minden előadása iránt és így kétségtelen, hogy szerdán este is zsufolt ház nézi végig a kitűnő előadást.

A Szultán legközelebbi előadása csütörtökön est lesz, amikor már a közönség érdeklődése eleve is zsufolt házat biztosít ennek az előadásnak.

Ocskay brigadéros—Március 15-én. Március idusának idei évfordulója alkalmából a színtársulat Ocskay brigadéros tüzte ki ünnepi előadásra, amely alkalmából Hezeg Ferenc pompás színműve részben új szereposztással kerül színre. Ebben az új szereposztásban Tisza Ilonát H. Körössy Juci, Dilit, a cigányleányt pedig Hevessy Mariska fogja játszani.

Luxemburg grófja. Azok között a szerzői babérok között, amelyeket Lehár Ferenc egyre izmosodott tehetsége oly dusan aratott, jelentős hely jut a Luxemburg grófjának is, amelyet az illusztris szerző Willner és Bodánszky librettójára írt. A Luxemburg grófja bemutatója idején erre a parádés címszerepre vágyott minden énekes bonvivant, akiknek körében valósággal specialisták támadtak ennek a szerepnek a kreálására. E napokban a nagyváradai színtársulat operettegyüttese elevenítette fel Lehár Luxemburg grófját, amelynek címszerepét Békefi Lajos játszotta, aki megjelenésének eleganciájával énekszámainak érzelmes és hatásos interpretálásával méltán mult idők Luxemburg-spe-

cialításai közé számíthatja magát. Angela szerepében elragadó volt Sz. Zsigmondy Anna és nagy hatást keltett Vigh Mancsi pajzán Juliettje is. Tompa Béla vigkedélyű, bohém piktorja mindig pompás kabinetolaktás volt és azzá lett a reprimand keretében is, mint ahogy T. Pogány Janka Sahara grófnéja is állandóan nagy derűtséget kelt. Luxemburg grófja e héten szombaton este kerül színre újból.

VIGADÓ mozgószínház
Kedden
„U” hajók előre!
Aktuális kép 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA mozgószínház
Kedden
A diadalmas asszony
társadalmi dráma 6 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

APOLLÓ mozgószínház
Kedden
Névtelen asszony
dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

ELADÓ

260 holdas birtok
közel Nagyváradhoz, közvetlen a vasuti állomás mellett. Cim a kiadóban.

Szépségápolási műterem

Bémer-tér 3., emelet,

ahol minden szépséghiba szakszerűen kezeltek. Piperecikkeimet vidékre is utasítással küldöm.

STERNBERG HELÉN
kozmetikusnő.

Feketegyőrösön

(Tenke mellett) 135 kis hold szántóföld szabad kézből eladó.

Értekezhetni az Általános Takarékpénztárnál Nagyvárad, Bémer-tér.

Hadapród- és felsőipariskolába való felvéteire, valamint gimnázium, reál és polgáristákat magánvizsgálatra felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el- látást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, üveggel	8
Majolika gyümölcs állvány	8
Majolika táca fogóval	8
Majolika cukortartó díszes	8
Majolika gyümölcs készlet	8
Vizes készlet csiszolt üveggel	8
Boros	8
Likör	8
Söröskészlet színes aranyozással	8
Boroskészlet színes	8
Vizeskészlet színes	8
Likörkészlet színes	8
Befőtteskészlet kristály fehérr	8
Gyümölcs készlet kristály üveggel	8
Majolika fali sótartó színes	5
Majolika vizeskanca színes	5
K-nyör kosár színes üveggel	5
China ezüst cukortartó	5
China ezüst gyümölcs állvány	5
Majolika virágváza színes	5
Majolika virágfazék	5
Majolika dísz figura	5
Porcellán főzőlábos	5
Porcellán főzőfazék	5
Teáskészlet színes aranyozással	40
Kávékészlet színes aranyozással	40
Feketes készlet színes aranyozással	80
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120
Hidegfelvágottas készlet sz. aranyozással	25
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25
Függő	25
Teás pohár China ezüst foglalatban	5
Teás csésze szin. finom aranyozással	8
Kávés	8
Köpöcsésze	8
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víziartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, táblalüveg és díszműanyag nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 373.

Cs. és kir. Lóértékesítő Állomás Parancsnokság
Nagybessenyő-pusztá. U. p. Nagyvárád 5.

Exh. No. 89—1918.

Lóárverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a f. évi március hó 18-án reggel 9 órakor 20 drb. mező- és erdőgazdasági célokra alkalmas katonaló fog Nagyvárádon, a lóvásártér mellett árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Az árverésen csak oly vevők vehetnek részt, akik az illetékes közigazgatási hatóságuk által díjmentesen kiszolgáltatandó „Igazolvány”-nyal igazolják lóvásárlási jogosultságukat.

ORTUTAY főhadnagy
parancsnok.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

ALKALMI VÁSÁR!

Selymek, kasmirok, női fehérművek, szőnyegek nagy választékban

KELENGYE

áruház Szent László-tér 5. sz., a volt Krámer-féle bolt helyiségben.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és szárazpincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T. beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14.00.

19—1918. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti központi kir. járásbíróságnak 1917. évi 125988/2 számú végzése következtében dr. Radocza Kálmán ügyvéd által képviselt Kühne mezőgazdasági gépgyár javára 46 K s jár. erejéig 1917. évi szept. hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 13404 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, sertések, zab, rozs, hombár, egyidejűleg Bagyinka János és társai javára 116 kor. s. j. i. követelésének kielégítésére is stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a margittai kir. járásbíróság 1917. évi Pk. 1793/7. számú végzése folytán 46 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi december hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 05 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Baromlakhoz tartozó Blágaréten leendő megtartására 1918. évi március hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Margitta, 1918. évi március hó 3. napján.

Jóny Lajos,
kir. bír. végrehajtó

Betűszedő tanulónak fiu és
berakó tanulónak leány
fizetéssel felvétetik

a **Szent László-nyomda**
részv.-társaságnál.

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezetékszerelő,
hádógos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Eleckrotechnikai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram szálás Tungram-égők állandóan raktáron.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

Eladó egy malomberendezés,
ugymint malomszíták, hozzávaló szíjtárcsák, transmissiók és falitárcsák

Moskovits Adolf és Fiai
R.-T.-nál, Nagyvárádon.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

Értessítjük a város t. közösségét, hogy villamos
FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeltes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyeriyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerező telefonja
55.

Főszerező telefonja
55.